

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

**ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

**Збірник наукових праць
Одеського регіонального інституту
державного управління**

Випуск 3(51)

2012

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК 338.22(477.72)

Єгор Устінов

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМИ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ НА 2010-2012 РОКИ В СКАДОВСЬКОМУ РАЙОНІ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Розглядається економічний потенціал Скадовського району Херсонської області.

Ключові слова: програма економічних реформ, господарський комплекс, соціальна політика.

Сьогодні у всій нашій державі, і у нашому районі в тому числі, крок за кроком шляхом об'єднання зусиль законодавчої та виконавчої влади відбувається процес розбудови економіки, господарського життя, соціальної сфери. Волею мільйонів наших співвітчизників сьогодні створюється незалежна, демократична Україна. І ми з повним правом можемо стверджувати, що незалежна держава Україна відбулася, а українська громада здатна побудувати демократичне, громадянське суспільство. Важливим фактором соціально-економічного зростання сьогодні є системний підхід, стратегічне партнерство влади, громади, бізнесу та науки. На це, зокрема, націлює нас голова Херсонської обласної державної адміністрації Микола Михайлович Костяк, підкреслюючи: головне завдання нині – це взаємодія місцевої влади, спрямована на модернізацію всього народногосподарського комплексу регіону та поліпшення якості життя людей.

Хочу зазначити, що за підсумками першого півріччя за показниками народного господарства в районі отримано добрі результати. Підприємствами галузі переробної промисловості району упродовж з початку 2012 року випущено продукції на суму понад 16377,7 тис. грн., що на 5,8 % більше проти аналогічного періоду попереднього року та становить 42,7 % до передбаченого на 2012 рік річного завдання. У галузі будівництва підрядними будівельними організаціями району з початку року виконано підрядних робіт в обсязі понад 1415,0 тис.грн., що на 13,6 % більше проти обсягів за аналогічний період минулого року. За рахунок індивідуального житлового будівництва введено в експлуатацію 5521 кв. м. загальної житлової площі, що на 438,2 % більше за відповідний період 2011 року. У сфері малого підприємництва району станом на 01 липня 2012 року здійснювало свою діяльність 3142 суб'єктів, що на 5,2 % більше проти їх кількості на початок поточного року. При цьому кількість малих підприємств–юридичних осіб на звітну дату склали 289 одиниць (на 22 одиниці або на 7,4 % більше), а кількість фізичних осіб–підприємців – 2853 одиниці (на 107 одиниць або на 4,6 % більше). Протягом звітнього періоду в районі було створено та легалізовано 1228 робочих місць, що становить 40,9 % до річного завдання (3000 р.м.). Робочі місця створено за рахунок праце-

влаштування 651 найманих працівників у юридичних осіб, 447 осіб у фізичних осіб–підприємців та 130 осіб, які відкрили власну справу. За сприянням районного центру зайнятості протягом звітнього періоду було працевлаштовано 763 безробітних, з них 12 – на дотаційні робочі місця, навчалася та перенавчалася у навчальних закладах усіх типів 445 безробітних (на 9,6 % більше). У звітньому періоді 19 безробітним надано одноразову допомогу для започаткування підприємницької діяльності за рахунок коштів фонду соціального страхування на випадок безробіття на суму 375,9 тис.грн.

Скадовський район серед інших районів області вирізняється наявністю потужного господарського комплексу. Він розташований на півдні Херсонської області, на березі Джарилгацької затоки Чорного моря. Його територія входить до степової зони півдня України та займає площу 146,0 тис.га., що становить 5,1 % від території Херсонської області. На території району розташовано 39 населених пункти, з них – 1 місто, 1 селище міського типу та 37 сіл, об'єднаних у 13 сільських рад. Кількість населення на початок 2012 року налічувала 48673 осіб, причому Скадовський район чи не єдиний в області, де протягом усього року спостерігалася стійка тенденція до збільшення числа мешканців. Провідною галуззю району є сільське господарство, вирощування продукції рослинництва – зернових, овочевих та баштаних культур. Загальна площа сільськогосподарських угідь району складає 91,1 тис.га, у тому числі 79,3 тис.га рілля. Щорічно, за сприятливих умов, в районі вирощується в середньому понад 70,0 тис.т зернових та зернобобових культур, понад 10,0 тис.т рису, 50,0 тис.тон овочів, 100,0 тис.т баштаних культур, 7,0 тис.тон соняшнику, 20,0 тис.т молока, 5,0 тис.т м'яса. Виробництво валової сільськогосподарської продукції за всіма категоріями господарств перевищує показник 342058,8 тис. грн.

Особливе значення, враховуючи сучасний стан розвитку економіки району, сьогодні ми приділяємо питанням енергоефективності: модернізації наявного енергетичного господарства, запровадженню передових новітніх технологій у галузі матеріального виробництва. Це дозволяє суттєво скоротити витрати підприємств та організацій з виробництва продукції та надання послуг, сприяє збільшенню обсягів виробництва та підвищує рівень конкурентоспроможності продукції місцевого виробництва, а також дозволяє скоротити витрати бюджетних установ за оплатою за спожиті енергоносії. Значна увага приділяється будівельному комплексу та житлово-комунальному господарству. У 2011 році введено в експлуатацію міжселищний газопровід сполученням Новокиївка-Комсомольське-Комунарівка протяжністю 14,2 км. Триває будівництво газопроводу Скадовськ – Лазурне, яке було розпочато ще в 1989 році, та лише зараз стало можливим відновити роботу з монтажу цієї магістралі. Газ для 5-ти сіл району – це не лише покращення побутових умов мешканців. Це, в першу чергу, перспектива розвитку нашої рекреаційної зони.

Транспортна галузь району представлена підприємствами автомобільного і морського транспорту. Обсяг

автомобільних пасажирських автоперевезень з початку поточного року перевищив 800 тис. осіб, а пасажирообіг – 55 тис. пас. км. Морські вантажні перевезення і обробка вантажів здійснюються Скадовським міжнародним морським торговельним портом, створеним ще до заснування самого міста. Порт спеціалізується на обробці вантажних суден типу Ріка-Озеро. Наявні потужності дозволяють здійснювати обробку суден цілодобово та переробляти до 500 тис.т навалювальних, до 100 тис.т генеральних та до 100 тис.т зернових вантажів на рік. Враховуючи вигідне географічне розташування району, наявність вільного виходу в Чорне море, вживаються заходи щодо завершення будівництва поромного терміналу та нового вантажного району порту, забезпечується розвиток дорожнього господарства та відповідної транспортної інфраструктури (будівництво автокемпінгів, об'єктів технічного та сервісного обслуговування тощо).

Найбільш динамічною галуззю району, що постійно розвивається, безперечно, є курортно-рекреаційний комплекс. 06 вересня 2011 року на засіданні 8 сесії VI скликання Верховної Ради України територію міста Скадовськ було проголошено курортом державного значення. Прийнятий закон спрямований на збереження, охорону, розвиток курортної місцевості та інфраструктури регіону, підвищення рентабельності курортного комплексу міста Скадовськ, створення умов для ефективного та раціонального використання природних, лікувальних, матеріально-технічних ресурсів регіону. Успішне функціонування курорту, забезпечення у повному обсязі послуг рекреаційної та оздоровчої зони є запорукою добробуту для багатьох скадовських родин, загалом – процвітання нашого приморського краю. Протягом літнього періоду у нашому районі успішно працює 56 закладів відпочинку – 25 дитячих та 31 заклад для дорослих з дітьми. В оздоровчих закладах району цього літа відпочили понад 29137 дорослих та 25526 дітей. Щороку в районі вводяться в експлуатацію нові об'єкти курортного призначення – приватні міні-пансіонати, об'єкти відпочинку і розваг, торговельного обслуговування. Одним із пріоритетних завдань районної влади є збільшення кількісних та якісних показників оздоровлення дітей. У 2012 році з районного бюджету на літній відпочинок 2745 школярів у пришкольніх таборах було виділено понад 650 тис.грн., на оздоровлення категорійних дітей – понад 99 900 тис.грн. та 130 благодійних путівок надано оздоровчими закладами району.

Скадовський район є культурною та спортивною столицею не тільки Херсонської області, а й України в цілому. Тут проходить досить значна кількість культурно-мистецьких та фестивалейних заходів Всеукраїнського та міжнародного рівня. Традиційними стали фестивалі «Чорноморські ігри», «Джаз над морем», фестиваль бального танцю «Кубок Чорного моря» та інші. На спортивних об'єктах та площадках міста і району проходить ціла низка спортивних змагань та чемпіонатів області, України та міжнародного рівня з боксу, важкої атлетики, вільної боротьби, волейболу, гандболу, легкої атлетики, футболу та футзалу, кульової стрільби, шахів. У 2011 році впроваджено Всеукраїнський турнір з волейболу на Кубок голови районної державної адміністрації. Підтримку отримує новий вид спорту – хортинг, який розвивається в Лазурненській та Володимирівській загальноосвітніх школах. 21 серпня 2012 року у нас відбувся Міжнародний турнір пам'яті багаторічного тренера збірної команди радянських важкоатлетів, прапороносця Радянської команди на її першому виступі на Олімпійських іграх сучасності у 1952 році в Хельсін-

кі – Якова Григоровича Куценка. Це – велика подія для всієї громадськості району. Кожен житель нашого міста може пишатися тим, що саме у Скадовську свого часу виступали видатні українські важкоатлети: Олімпійська чемпіонка Скакун Наталія, срібний призер олімпіади та неодноразовий чемпіон світу Розарьонов Ігор, бронзовий призер олімпіади та чемпіон світу Готфрід Денис, срібний призер олімпіади та чемпіон Європи Коробка Ольга. У 2012 році двоє вихованок Скадовського спеціалізованого навчально-виховного комплексу спортивного профілю «Загальноосвітня школа-інтернат – Вище училище фізичної культури та спорту Херсонської обласної ради» Козенко Ганна та Чибісова Надія здобули звання майстра спорту міжнародного класу. І нові славні імена ще попереду. До нашого міста приїждять спортсмени з найрізноманітніших куточків не тільки України, а й з Росії, Білорусії, Молдови – позмагатися, поспілкуватися, обмінятися досвідом, врешті-решт – визначити кращих, сильніших.

Враховуючи усе те, чим наділила нас природа, що створили протягом тривалого часу працюючі руки місцевих мешканців, сьогодні ми працюємо над подальшою розбудовою району, перетворенням його у самодостатню адміністративну одиницю, покращенням добробуту його мешканців. Головне питання часу – це залучення якомога більших обсягів інвестиційних та фінансових ресурсів з усіх джерел фінансування в розвиток пріоритетних галузей та сфер діяльності району. Протягом минулого року, наприклад, у розвиток економіки району за рахунок усіх джерел фінансування вкладено понад 83065 тис.грн. капітальних інвестицій. Вдалося створити належні умови для успішного ведення бізнесу та реалізації на території району низки проектів, найбільш значущими серед яких є будівництво першої та другої черги вітро-електрогенеруючої електростанції «Віндкрафт Україна», проведення реконструкції виробничих потужностей з переробки овочів на підприємстві «Меркурій», будівництво сонячної електростанції «Соларенерго» та міні-заводу з переробки рису-сирцю «Івашківський інкубатор». У галузі агропромислового виробництва реалізуються проекти щодо впровадження прогресивних технологій з вирощування зернових, овочевих та баштанних культур, відновлення та спорудження нових потужностей з переробки сільгоспсировини, підвищення ефективності використання сільгоспугідь.

У нинішньому році в районі значно зріс випуск промислової продукції, особливо успішно працювали Дослідне господарство інституту рису національної академії наук України та хлібокомбінат районного споживчого товариства. Роста обсяг робіт у будівельній галузі, розвивається сфера послуг, приватне підприємництво. Незважаючи на складні погодні умови, сільськогосподарські працівники району доклали зусиль, аби без втрат зібрати вирощений урожай. Розвивається курортна інфраструктура, нещодавно у Скадовську відкрито чудовий об'єкт дозвілля – дельфінарій «Акварель». Реалізуються проекти зі спорудження нових, сучасних об'єктів туристичного призначення та курортної інфраструктури вздовж Чорноморського узбіччя району, в першу чергу у м. Скадовську, смт. Лазурне та с. Красне, а також модернізації та покращення матеріальної бази існуючих об'єктів відпочинку та оздоровлення. Згідно з Указом Президента України від 11 грудня 2009 року № 1045/2009 «Про створення національного природного парку «Джарилгацький», на о. Джарилгач проводяться роботи щодо відновлення та збереження найбільш цінних природних комплексів.

Справжнім досягненням у Скадовському районі є відновлення та недопущення руйнації об'єктів соціально-культурної, культури, освіти, охорони здоров'я. Сьогодні медичні послуги населенню Скадовського району вишли на новий, сучасний рівень. В рамках програми розвитку та реформування медичної галузі розпочинає роботу система персоніфікованого обліку населення та медичних послуг. Мережа лікувальних закладів, у тому числі і сільських, буде забезпечена системою обліку та реєстру на основі сучасних інформаційних технологій. У районі створена відповідна матеріально-технічна та кадрова база, є перспективи її подальшого розвитку та поширення напрацьованого досвіду в інші регіони. У результаті реалізації даної програми, зокрема, передбачається економія бюджетних коштів до 25 відсотків, які можна буде спрямувати на покращення матеріально-технічної бази медичних закладів, оптимізацію структури медичної галузі в цілому. Задоволення потреб наших людей у якісній медичній допомозі – це одна з основ державної політики, завдань Президента України Віктора Федоровича Януковича та програмних засад Партії Регіонів України. А для району – це важливий крок уперед. Нещодавно у районному центрі відкрито соціальну аптеку, де можна придбати ліки за доступними цінами, в центральній районній лікарні створено амбулаторію загальної практики сімейної медицини міського типу.

За останні два роки у районі відновлено роботу ряду дошкільних закладів, зокрема, Михайлівського, Комсомольського дитячого садочка. Шевченківський дитсадок не працював з 1994 року, а у нинішньому році ми урочисто відкрили його двері для найменших мешканців села. Хочу зазначити, що на ремонтні роботи з відновлення цього закладу з районного бюджету було виділено понад 450 тисяч гривень. Нині на карті Скадовського району 20 дитячих садків. Це краще за будь-які показники свідчить: Україна відбулася і у неї є майбутнє, адже держава міцна тоді, коли в ній народжуються діти. Проводиться цілеспрямована робота з поліпшення матеріально-технічної бази загальноосвітніх шкіл району. Значна увага приділялась використанню енергозберігальних технологій: встановлено склопакети на вікнах (Широківська ЗОШ), замінено частину дверей в Скадовській гімназії, Володимирівській ЗОШ, Антонівській ЗОШ, Михайлівській ЗОШ, здійснена заміна вікон і дверей у Тарасівській ЗОШ (22,474 тис. грн.), Таврійській ЗОШ (67,524 тис. грн.), зроблено капітальний ремонт покрівлі корпусу № 2 Скадовської ЗОШ № 3 (111,132 тис. грн.), Михайлівської ЗОШ (70 тис. грн.) та капітальний ремонт віконних та дверних укосів Широківської ЗОШ (5,8 тис. грн.). Внаслідок проведеної районною державною адміністрацією роботи, район за кошти державного бюджету у 2011 році отримав новий шкільний автобус для підвезення учнів на території Володимирівської сільської ради. У цьому році у день державного свята Незалежності України ми знову змогли порадувати учнів, батьків, педагогічних працівників. Три школи району – Таврійська, Широківська та Улянівська – отримали нові автобуси як подарунок до початку навчального року від Президента України Віктора Федоровича Януковича.

Життя українців повинно стати якісно кращим – такий основний зміст розвитку соціальної політики. Вона є складовою Програми уряду та Партії Регіонів України і має на меті всебічну соціальну підтримку не для тих, хто має високі статки і сам може потурбуватися про себе, а для соціально незахищених громадян – пенсіонерів, інвалідів, одиноких матерів, багатодітних батьків, безробітних. Суть соціальних ініціатив Президента України

В. Ф. Януковича, представлених ним на розширеному засіданні Кабінету Міністрів України 7 березня нинішнього року, – держава переходить від практики надання адресної допомоги окремим категоріям населення до створення ефективної системи захисту від соціальних ризиків. У поточному році акцент зроблено на попередженні і ранньому виявленні бідності. Всього соціальної уваги в районі сьогодні потребують 12920 пенсіонерів, 4260 отримувачів соціальних допомог сім'ям з дітьми, 267 малозабезпечених сімей, 271 багатодітна родина. Соціально вразливими і незахищеними є також сім'ї інвалідів з дитинства, дітей-інвалідів, ветеранів війни і праці, жертв нацистських переслідувань, громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Президент України нині вимагає перейти від безсистемних виплат до соціальних послуг, які відповідають потребам конкретної сім'ї. Це дасть можливість, перш за все, відновити довіру суспільства до державної політики. У районі для виконання заходів соціального захисту населення створено «мобільний соціальний офіс». Представники управління праці та соціального захисту населення, районного центру зайнятості та Пенсійного фонду України щотижнево проводять зустрічі з трудовими колективами підприємств, установ та організацій, роз'яснюють мету і зміст нових соціальних ініціатив Президента України, актуальних питань соціального захисту населення. За проведеними перерахунками більше, ніж 8420 одержувачів пенсій Скадовського району, вже отримали підвищення в середньому на 151,55 грн. З 1 травня 2012 року відбулось підвищення доплати до пенсій для членів сімей померлих інвалідів війни з 28 % до 42 % прожиткового мінімуму та для осіб, що втратили працездатність. Кожен із 141 таких осіб у Скадовському районі додатково отримали 117,32 грн. Для 1023 учасників війни в районі збільшено розмір пенсій на 5 % від прожиткового мінімуму. Взагалі відповідно до соціальних ініціатив Президента України проведені перерахунки пенсій 12549 пенсіонерам Скадовського району. Середній розмір пенсії збільшився на 121,12 грн. – з 1054,62 грн. до 1175,74 грн. З 1 вересня 2012 року це підвищення збільшиться до 23 відсотків, з 1 січня 2013 року – до 35 відсотків. Для надання фінансової підтримки малозабезпеченим категоріям населення діє механізм надання субсидій з відшкодування витрат на житлово-комунальні послуги та енергоносії. Загальна сума даного виду субсидій склала 741,8 тис. грн., середній її розмір у розрахунку на 1 сім'ю склав 15,61 грн. на місяць. Для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу та твердого палива призначено субсидії 696 сім'ям на загальну суму 787,4 тис. грн., середній розмір яких склав 1140,67 грн. на одну сім'ю. За сприянням керівників підприємств, організацій різних форм власності та фермерських господарств району з початку поточного року надано допомогу 4888 малозабезпеченим громадянам та ветеранам війни і праці на суму 227,5 тис. грн. Державну соціальну допомогу призначено 2456 сім'ям на загальну суму понад 15939 тис. грн., в тому числі 2073 сім'ям з дітьми, 158 сім'ям, де батьки ухиляються від сплати аліментів, 135 малозабезпеченим сім'ям, 43 інвалідам з дитинства, 27 громадянам, які не мають права на пенсію, 8 прийомним сім'ям, в яких перебуває на вихованні 24 дітей-сиріт. Нові ініціативи глави держави полягають у комплексному покращенні якості життя громадян завдяки дерегуляції та усуненню зайвих бюрократичних процедур. В основу нової соціальної політики покладено принцип справедливості, дотримання інтересів кожної людини. Головним лейтмотивом

тивом нових соціальних ініціатив визначено – не люди-на йде до держави зі своїми проблемами, а сама влада виявляє проблеми людини та допомагає їй їх вирішити. Соціальні працівники виявляють людей, що потрапили в складні життєві обставини (інвалідність, самотність, сирітство, відсутність житла, роботи, стихійне лихо тощо), організують облік осіб, які мешкають у зоні соціального обслуговування та потребують надання соціальних послуг, підтримки соціального статусу, надання соціальних допомог. Забезпечено здійснення контролю за дотриманням на підприємствах, установах та організаціях району вимог чинного законодавства з питань оплати та охорони праці. З цієї метою було здійснено 19 перевірок, підготовлено та проведено 17 засідань комісії з питань оплати праці. З питань дотримання вимог законодавства щодо умов та охорони праці працівників перевірено 61 суб'єкт господарювання, у ході яких виявлено 376 порушень нормативно-правових актів.

Основні напрямки соціальних реформ – це комплексне перетворення підходів до оплати праці, податків та соціального страхування, глибока модернізація сфери соціального забезпечення, сприяння ефективній зайнятості та створення нових робочих місць. Зусилля Президента, Уряду, обласної та районної державної адміністрації сьогодні спрямовані на те, щоб побудувати нову соціальну політику, працювати для населення, для людей. Адже за всіма досягненнями району стоїть самовіддана праця трудових колективів, наших працюючих людей, хто невтомно самовідданою працею примножує славу району. У нинішньому році район у день урочистого відзначення 21-ї річниці незалежності України вшанував також 89-у річницю утворення Скадовського району. На підставі подань трудових колективів установ та організацій, Положення про звання «Почесний громадянин Скадовського району» районна державна адміністрація вперше в історії району схвалила кандидатури щодо присвоєння цього звання. В історію району віднині вписані імена його почесних громадян: Бокши Євгенії Миколаївни, колишнього директора Скадовської загальноосвітньої школи № 1, Губаря Євгена Михайловича, колишнього голови Скадовської районної Ради народних депутатів, Карася Володимира Леонідовича, директора СТОВ «Восход», депутата районної ради, Сластьона Юрія Федоровича, колишнього директора СТОВ «Заповіт Ілліча», депутата Верховної Ради України другого скликання, Сокольчука Миколи Степановича, головного інженера ВАТ «ПМК-156», депутата Скадовської районної ради кількох скликань, Старенького Олега Федоровича, голови Скадовської районної ради п'ятого та шостого скликань, Толкача Степана Михайловича, тракториста-машиніста сільськогосподарського виробництва Державного підприємства «Дослідне господарство Інституту рису НААН». Тепер відзначення славних трудівників стане доброю традицією нашого життя.

Сьогоднішня влада не делегує вирішення насущних питань рядовим виконавцям, а оперативно вирішує питання по суті: люди звернулись – влада допомогла. Сьогодні тільки такий стиль роботи приносить результат, коли люди відчувають, що влада про них дбає. Невеличкий конкретний приклад: 13 липня 2012 року на телефонну гарячу лінію Скадовської районної державної адміністрації надійшов дзвінок від мешканця с. Антонівка Кіряхна Леоніда Сидоровича. Ветеран бідкався, що у його рідному селі постало питання про закриття поштового відділення, яке протягом сорока років знаходилось у приміщенні гуртожитку Скадовського технікуму

ДВНЗ ХДАУ. Мешканці села хвилювались – як населений пункт може жити без зв'язку? За втручання районної державної адміністрації та особистого сприяння голови обласної державної адміністрації М. М. Костяка ректор ХДАУ В. В. Базалій з розумінням поставився до потреб селян. Наразі між Державним вищим навчальним закладом «Херсонський державний аграрний університет» та Херсонською дирекцією Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» укладено довгострокову угоду щодо використання приміщення для потреб поштового підприємства. На сьогодні відділення зв'язку у селі працює та буде працювати там, де зручно людям. Голові обласної державної адміністрації М. М. Костяку мешканці Антонівки особливо вдячні за те, що ситуація вирішилася без зайвого зволікання, і люди жодного дня не відчули незручностей. Селяни нині кажуть: влада дбає про потреби людей не на словах, а на справі, оперативно реагує на злочинні запити населення. Це і є показник успішної роботи, на яку повсякденно націлює місцеві органи виконавчої влади Президент України В. Ф. Янукович. Також у Скадовському районі оперативно вирішено питання щодо отримання селянами свідоцтв Держкомзему безпосередньо за місцем проживання. Нещодавно державні свідоцтва на право земельної власності в присутності представників органів місцевого самоврядування вперше отримали 4 господарі Улянівської, 6 – Красненської, 10 – Широкивської сільських рад. У Радгоспненській сільській раді селянам було видано 11, у Птахівській – 18 державних актів на право власності на земельні ділянки та договори оренди на землю.

Нам ще треба багато працювати над вирішенням нагальних питань задля покращення добробуту кожного мешканця Скадовщини. Тільки разом, консолідуючи зусилля політичних сил та громадськості, ми впевнено пройдемо шлях змін на краще життя. Наша мета – це добробут людей, не просто матеріальні блага, а те, що зветься повнотою життя: любов, радість, щастя. Адже часом ми перестаємо бачити ці прості істини, хоча саме заради них живемо і працюємо. Я впевнений, що Україні буде кожен із нас, якою б мовою він не розмовляв, до якого б храму не ходив і якими б не були його політичні погляди. В нас одна доля і одна держава. Вірю, що ми всі будемо і далі самовіддано працювати над розбудовою економіки району, поліпшенням соціальної сфери всього нашого Таврійського краю. Нам потрібно йти вперед, не зупинятися на досягнутому, реалізовувати демократичні реформи, поліпшувати добробут кожного громадянина України. У нас є всі підстави жити заможнo і щасливо. Ми знаємо – наші працюючі люди здатні вирішувати проблеми сьогодення та забезпечувати гідне життя у кожному населеному пункті.